

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНОГО РЕГУЛЮВАННЯ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Бут К. А.

студентка IV курсу

*Навчально-наукового інституту права та інноваційної освіти
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*

Коваленко-Марченкова Є. В.

кандидат економічних наук,

*доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*

Каховська О. В.

доктор економічних наук, професор,

*професор кафедри аналітичної економіки та менеджменту
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
м. Дніпро, Україна*

Зовнішньоторговельне регулювання більшості країн пройшло тривалу еволюцію від практично повної автономії у прийнятті рішень до створення взаємозалежної світової торгової системи. Наприкінці XIX – початок XX ст. формування торгової політики відбувалося з урахуванням національних особливостей, пріоритетів, а також залежно від ступеня існуючих торгових угод, які заклали важливі засади міжнародного співробітництва у сфері регулювання зовнішньоторговельної взаємодії та міжнародної економічної інтеграції.

Особливості та тенденції інтернаціоналізації сучасної світової економіки в міжнародній системі відносин сприяли появі, формуванню та розвитку процесів економічної інтеграції, що достатньо впливає на формування сучасної системи регулювання як на національному, так і на міжнародному рівнях.

Як наслідок, відбувається формування спільної для інтеграційних об'єднань системи зовнішньоторговельного регулювання та впливу. Цей процес деякими вченими називається колективним протекціонізмом [1, с. 98].

Роки численних спроб створення преференційних блоків, митних спілок, надання преференцій іншим країнам збігаються з максимальним розвитком економічних та митних війн, що перейшли у XX ст. у збройну війну за переділ ринків [4, с. 138].

Вплив міжнародної економічної інтеграції знайшло свій відбиток і при становленні системи зовнішньоторговельного регулювання ЄС: національні системи регулювання стали джерелами формування

регіональної системи зовнішньоторговельного регулювання ЄС, що є невід'ємною частиною системи права ЄС [3, с. 34].

Як зазначають фахівці, нині дедалі більше відбуваються зрушення у торговельній політиці від орієнтації на багатосторонні підходи до двосторонніх переговорів. І особливо перенесення їх у регіональний рівень. Подібна еволюція у підходах до лібералізації міжнародної торгівлі викликана низкою причин: розчарування окремих країн у багатосторонніх методах лібералізації торгівлі та прискорений розвиток інтеграції [5, с. 194].

Характерною рисою національних і регіональних систем зовнішньоторговельного регулювання нині є досить висока юридична забезпеченість. Нормативно-правові акти гарантують стабільність правового регулювання товарних потоків, передбачуваність розвитку міжнародних відносин та обґрунтованість застосування норм права у багатосторонній системі регулювання.

Хоча, як зазначають вітчизняні вчені, до сучасної тенденції регулювання зовнішньої торгівлі в умовах інтеграційної взаємодії можна віднести встановлення тісної оперативної взаємодії національних інститутів з метою підвищення ефективності протидії зростаючій кількості та різноманіттю правопорушень, які все частіше набувають міжнародно-організованого характеру [7, с. 44].

Особливістю сучасної системи зовнішньоторговельного регулювання за умов трансформації країн за функціонування різних регіональних угод, міжінтеграційних взаємодій шляхом формування єдиних ринків є визначення багатьох обмежень, що перешкоджають вільному руху товарів [2, с. 40]. Цей вплив та взаємодія передбачає модернізацію, трансформацію вже існуючих національних систем регулювання зовнішньої торгівлі. А саме: створення додаткових нормативно-правових актів, створення та функціонування інститутів як на національному рівні, так і на регіональному; зниження торгових бар'єрів, усунення обмежень, вилучень у торгівлі [6, с. 102]. Але, незважаючи на вже існуючі економічні об'єднання, розвиток інститутів, участь країн у світовій економіці, існують проблеми та суперечності при взаємодії, укладанні договорів, знаходженні компромісів: національні відмінності політичних культур, економічних моделей; цілі та принципи інтеграційних блоків, що ускладнює встановлення єдиної, стійкої системи спільних, насамперед, економічних інтересів та призводить до труднощів, розбіжностей у практичній реалізації різної інтеграційної взаємодії.

Література:

1. Didenko, A., Kovalenko-Marchenkova, Y., Kravets, O., & Lizut R. (2021). Cognitive approach to modeling population's quality of life. *Scientific journal «Philosophy, Economics and Law Review»*. Vol. 1 (2), pp. 92-100.

2. Kadylnykova, T., & Savkin, S. (2021). Increasing the efficiency of managing the financial results of market activities. *Scientific journal «Philosophy, Economics and Law Review»*. Vol. 1 (1), pp. 37-42.

3. Rybalchenko, L., Ryzhkov, Ed., & Ohrimenco, S. (2021). Modeling economic component of national security. Philosophy, economics and law review. *Scientific journal «Philosophy, Economics and Law Review»*. Vol. 1 (1), pp. 25-36.

4. Verkhoglyadova, N., Kononova, I., Morozova, Ye., Kubetska, O., & Kovalenko-Marchenkova, Ye. (2022). Management of structural changes in the system of economic formation of sustainable development. *Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu*. No. 2, pp. 135-140.

5. Гарасим Ю. Антидемпінгове регулювання – загроза вільній торгівлі чи одна з умов її становлення? *Дослідження міжнародної економіки*. Вип. 2 (67), 2011. С. 193-200.

6. Макогон Ю., Жарнікова А. Міжнародна торговельна політика України в умовах глобалізації та військово-політичного протистояння на сході країни. *Економічний вісник Національного технічного університету України Київський політехнічний інститут*. № 14, 2017. С. 100-105.

7. Плахотна К. Митно-тарифне регулювання в умовах лібералізації торгівлі. *Економічний часопис – XXI*. Вип. 5 (6), 2012. С. 44-45.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-271-8-14>

ФОРМУВАННЯ СОЦІО-КУЛЬТУРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В КОНТЕКСТІ ЗАВДАНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

Валевський О. Л.

*доктор наук з державного управління, старший науковий співробітник,
провідний науковий співробітник відділу суспільних процесів
Національного інституту стратегічних досліджень
м. Київ, Україна*

Протягом усіх років державної незалежності у громадській свідомості відбувалося осмислення масштабних економічних та політичних змін у суспільстві й становлення ціннісної матриці світогляду українців. Процес формування соціокультурної ідентичності був складним і суперечливим. Деяким прошаркам населення було складно відмовитися від звичних для них ціннісних установок, що дісталися у спадок від радянських часів. Процесу національного самовизначення багато в чому заважали соціально-економічні